

Aka-Poly Water-free, DiaDoublo Water-Free

Revisjonsdato: 25.04.2017

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG SELSKAPET/FORETAKET

1.1 Produktidentifikator

Kjemikaliets navn	Aka-Poly Water-free, DiaDoublo Water-Free
Artikkel-nr	2000-2070, 3300-3370
Erstatter sikkerhetsdatablad fra	11.06.2015
Utgave nummer	2.0

1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Anvendelse / bruksområde	Polering av metallografiske prøver.
Anvendelser som frarådes	Ikke kjent

1.3 Opplysning om leverandør av sikkerhetsdatabladet

Leverandør	Holger Hartmann AS Berghagan 3 NO-1405 Langhus Norge Telefon: +47 23 16 94 60 www.holgerhartmann.no post@holgerhartmann.no
E-post	post@holgerhartmann.no

Ansvarlig	Holger Hartmann AS
Utarbeidet av	Sensor Chemcontrol AS

1.4 Nødtelefonnummer **Giftinformasjonen: +47 22 59 13 00.**

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen

Klassifisering i henhold til 1272/2008EC	Ikke et farlig stoff eller en farlig blanding i henhold til bestemmelse (EF) No 1272/2008.
--	--

2.2 Merkningselementer

Faresetninger	EUH210 Sikkerhetsdatablad er tilgjengelig på anmodning.
---------------	---

Sikkerhetssetninger

Generelle	P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.
-----------	---

2.3 Andre farer

Kjemikaliets tilfredsstillende ikke kriteriene for PBT (persistente (langsomt nedbrytbare), bioakkumulerende (lagres i levende vev) og toksiske (giftige)) eller vPvB (svært persistente og svært bioakkumulerende) i samsvar med REACH vedlegg XIII.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2 Stoffblandinger

Ingrediens	Identifisering	Klassifisering	Note	Vekt-%
Polyetylenglykol	Ec/Nlp nr: 500-038-2 Cas nr: 25322-68-3		Z	40 - 60
Propan-1,2-diol	Ec/Nlp nr: 200-338-0 Cas nr: 57-55-6		Æ	40 - 60

SIKKERHETSATABLAD

Aka-Poly Water-free, DiaDoubo Water-Free

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 25.04.2017

Cykloheksan	Ec/Nlp nr: 203-806-2 Cas nr: 110-82-7 Index nr: 601-017-00-1	Flam Liq 2; H225 Asp Tox 1; H304 Skin Irrit 2; H315 STOT SE 3; H336 Aquatic Acute 1; H400 Aquatic Chronic 1; H410	9,Æ	< 0.01
-------------	--	--	-----	--------

Tegnforklaring

Flam Liq 2: Brannfarlige væsker.
Asp Tox 1: Aspirasjonsfare.
Aquatic Acute 1: Meget giftig for vannmiljøet.
Aquatic Chronic 1: Meget giftig for vannmiljøet.
STOT SE 3: Spesifikk målorgantoksisitet - enkelteksponering.
Skin Irrit 2: Irriterende for huden.
Forklaring til relevante faresetninger finnes i seksjon 16.

Ingredienskommentarer

Klassifiseringen gjelder for hvert enkelt stoff, ikke for produktet.
Alle konsentrasjoner er oppgitt som vektprosent.

Note 9: Stoffet er harmonisert og klassifiseringen er hentet fra ECHA (European Chemicals Agency) C&L Inventory database.

Note Z: Selv om komponenten ikke er klassifisert som farlig i henhold til bestemmelse (EF) No 1272/2008 gir den verdifull informasjon om produktets sammensetning.

Note Æ: Stoffet har en grenseverdi (administrativ norm).

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding

Frisk luft, varme og hvile, helst i bekvem halvsittende stilling. Hvis den skadede ikke puster, gi kunstig åndedrett. Sørg for frie luftveier.

Hudkontakt

Ta straks av forurensede klær. Vask med mye såpe og vann. Ved hudirritasjon: Søk legehjelp.

Øyekontakt

Skyll forsiktig med vann i flere minutter; Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre; Fortsett skyllingen. Kontakt lege hvis besvær vedvarer.

Svelging

Drick mye vann. IKKE FREMKALL BREKNINGER. Kontakt lege.

4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Ikke kjent

4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Ved ulykke eller uvelhet, ta straks kontakt med lege, vis fram bruksanvisningen eller sikkerhetsdatabladet om det er tilgjengelig.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1 Slukkingsmidler

Passende slukkingsmidler

Vanntåke, skum, CO2 og pulver.
Bruk brannslukkingsmiddel som er egnet for forholdene og omgivelsene.

Uegnete slukkingsmidler

Unngå rettet vannstråle i slukkingsarbeidet.

5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Ved brann utvikles CO, CO2, NOx og svart røyk.

5.3 Råd til brannmannskaper

Brannmannskap bør bruke standard verneutstyr med flammehemmende jakke, hjelm med ansiktsvern, hansker, gummistøvler og selvforsynt pustesystem i lukkede rom.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Hold mennesker og dyr unna det forurensede området.

6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Må ikke komme i vannløp eller kloakkløp.
Unngå utslipp til miljøet. Produktet fortynnes raskt til ufarlige mengder.

6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Absorberes med egnet materiale og samles opp. Leveres nærmeste mottakstasjon for destruering.

6.4 Henvisning til andre avsnitt

Se avsnitt 7 for informasjon om sikker håndtering.
Se avsnitt 8 for informasjon om personlig verneutstyr.

SIKKERHETS DATABLAD

Aka-Poly Water-free, DiaDoulo Water-Free

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 25.04.2017

Se avsnitt 12 for informasjon om økologi.
Se avsnitt 13 for informasjon om fjerning av avfall.

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndteres i samsvar med god hygiene og sikkerhetspraksis. Brukerveiledningen skal følges for å oppnå sikker bruk og best mulig resultat. Unngå innhalering av damper.

7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Produktet er brennbart og må ikke utsettes for åpen flamme. Lagres frostfritt over 0 °C. Bør oppbevares stående og i originalemballasje.

7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Polering av metallografiske prøver.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1 Kontrollparametre

Ingrediens	Einecs nr	CAS nr	8 timer		Korttid		Ref.	Anm.	År
			mg/m ³	ppm	mg/m ³	ppm			
Propan-1,2-diol	200-338-0	57-55-6	79	25			Norsk		2017
Cykloheksan	203-806-2	110-82-7	525	150			Norsk	E	2017

Anmerkning om tiltak- og grenseverdier

Referanse Norsk: Grenseverdier for forurensninger i arbeidsatmosfæren. Hentet fra Forskrift om tiltaks- og grenseverdier.

Anmerkning E: EU har en veiledende grenseverdi for stoffet.

8.2 Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen

Sunn fornuft og sikkerhetsregler skal alltid brukes ved allmenn omgang med kjemikalier. Sørg for at emballasjen er riktig merket for å forebygge uforutsett inntak eller feilaktig bruk. Sørg for god arbeidshygiene. Sørg for bruk av anbefalt verneutstyr og vernetøy. Sørg for tilstrekkelig utsug eller ventilasjon på arbeidsplassen. Unngå kontakt med øyne og hud. Hold verneutstyr tørt og rent.

Åndedrettsvern

Åndedrettsutstyr er normalt ikke nødvendig hvor det er tilstrekkelig naturlig ventilasjon eller punktavsug. Den europeiske standardiseringskomiteens (CEN) standarder EN136, EN140 og EN405 angir åndedrettsvernsmasker, EN149 og EN143 angir filteranbefalinger.

Åndedrettsvern skal alltid brukes hvis luftforurensningen overstiger administrativ norm.

Øyevern

Ved fare for sprut bruk godkjent øyevern. Øyevern skal være i henhold til standarden EN 166.

Håndvern

Beskyttelseshansker av nitril, neopren eller PVA med med hanskeykkelse over 0,35 mm i henhold til standard EN-374.

Ved kontinuerlig kontakt: Hansker med gjennomtrengningstid over 480 minutter.

Ved kortsiktig sprut/eksponering (inntill 30 minutter): Gjennomtrengningstid over 60 minutter.

Hanskenes egnethet og gjennombruddstid vil variere avhengig av de spesifikke bruksforholdene.

Undersøk og eventuelt erstatt slitte eller ødelagte hansker. Om kontakt med underarmene er sannsynlig, bruk hansker med mansjetter. Tynne hansker vil gi beskyttelse i kortere tid og bør vanligvis brukes bare én gang og deretter kastes. Tykkere hansker er nødvendig hvis det finnes mekanisk risiko med mulighet for oppskraping eller punktering.

Annen informasjon

Det er god industriell hygienep praksis å unngå hudkontakt mest mulig. Unngå bruk av ringer, klokker e. l. som er egnet til å holde på produktet og derved forårsake hudreaksjoner. Beskyttelseskrem kan hjelpe til å beskytte utsatte hudområder, men kan ikke erstatte hansker. Fjern forurensete klær for å unngå hudkontakt. Etter vask av huden påføres fet hudkrem for å erstatte tapt hudfett. Hold god orden.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Form	Væske.
Farge	Svart.
Lukt	Luktfri.
Luktterskel	Ikke kjent
pH (kons.)	7 - 8
Smeltepunkt/ frysepunkt	Ikke kjent
Startkokepunkt og kokeområde	Ikke kjent
Flammepunkt	Ikke kjent

SIKKERHETS DATABLAD

Aka-Poly Water-free, DiaDoulo Water-Free

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 25.04.2017

Fordampingshastighet	Ikke kjent
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ikke kjent
Øvre/nedre antennelighets- eller eksplosjonsgrense	Ikke kjent
Damptrykk	Ikke kjent
Damp tetthet	Ikke kjent
Relativ tetthet	Ikke kjent
Løselighet(er)	Ikke kjent
Løselighet i vann	100% (Fullstendig løselig)
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann	Ikke kjent
Selvantenningsstemperatur	Ikke kjent
Nedbrytingstemperatur	Ikke kjent
Viskositet	Ikke kjent
Eksplosjonsegenskaper	Ikke kjent
Oksidasjonsegenskaper	Ikke kjent
9.2 Andre opplysninger	n/a

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet	Ikke kjent
10.2 Kjemisk stabilitet	Stabil under normale forhold.
10.3 Risiko for farlige reaksjoner	Ikke kjent
10.4 Forhold som skal unngås	Unngå høy temperatur, flammer, gnister og andre antenneskilder.
10.5 Uforenlige materialer	Unngå sterkt oksiderende stoffer, reduserende stoffer, syrer og baser.
10.6 Farlige nedbrytningsprodukter	Ved brann oppstår CO (karbonoksid), CO ₂ (karbondioksid), NO _x (nitrogenoksid) og svart røyk.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger	
For ingrediens	propan-1,2-diol
LD50 oral	20000 mg/kg (Rotte)
Referanse	Toxicology and Applied Pharmacology. Vol. 45, Pg. 362, 1978.
LD50 dermal	20800 mg/kg (Kanin)
Referanse	Raw Material Data Handbook, Vol.1: Organic Solvents, 1974. Vol. 1, Pg. 101, 1974.
For ingrediens	cykloheksan
LD50 oral	12700 mg/kg (Rotte)
Referanse	Toxicology and Applied Pharmacology. Vol. 19, Pg. 699, 1971.
Akutt giftighet	Under normal bruk, er ingen helsemessige effekter forventet.
Hudetsing/ hudirritasjon	Under normal bruk, er ingen helsemessige effekter forventet.
Alvorlig øyeskade/ øyeirritasjon	Under normal bruk, er ingen helsemessige effekter forventet.
Sensibiliserende ved innånding eller hudkontakt	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert allergifremkallende.
Skader på arvestoffet i kjønnseller	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert arvestoffskadende (mutagene).
Kreftfremkallende egenskaper	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert kreftfremkallende.
Reproduksjonstoksitet	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert reproduksjonsskadelige.
STOT - enkelteksponering	Basert på tilgjengelig data blir ikke kriteriene for klassifisering møtt.
STOT - gjentatt eksponering	Langvarig eksponering med symptomer på hjernepåvirkning kan i noen tilfelle føre til varige hjerneskade.
Aspirasjonsfare	Under normal bruk, er ingen helsemessige effekter forventet.
Annen informasjon	Sannsynlig eksponeringsvei: Hudkontakt. Svelgning.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1 Giftighet	Ingen kjent økotoksikologisk effekt.
For ingrediens	propan-1,2-diol
LC50	39800 mg/l (Fisk 96 timer)

SIKKERHETS DATABLAD

Aka-Poly Water-free, DiaDoulo Water-Free

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 25.04.2017

Referanse	Cornell, J.S., D.A. Pillard, and M.T. Hernandez 2000. Comparative Measures of the Toxicity of Component Chemicals in Aircraft Deicing Fluid. Environ.Toxicol.Chem. 19(6):1465-1472; Mayer, F.L.Jr., and M.R. Ellersieck 1986. Manual of Acute Toxicity: Interpretation and Data Base for 410 Chemicals and 66 Species of Freshwater Animals. Resour.Publ.No.160, U.S.Dep.Interior, Fish Wildl.Serv., Washington, DC :505 p. (USGS Data File)
For ingrediens	cykloheksan
LC50	42.3 mg/l (Fisk 96 timer)
Referanse	Pickering, Q.H., and C. Henderson 1966. Acute Toxicity of Some Important Petrochemicals to Fish. J.Water Pollut.Control Fed. 38(9):1419-1429
12.2 Persistens og nedbrytbarhet	Løsningsmidlene forventes å være potensielt biologisk nedbrytbare.
12.3 Bioakkumuleringsevne	Ingen bioakkumulering er indikert. Det forventes ingen skadelige langtidseffekter på vannorganismer.
12.4 Mobilitet i jord	Produktet er oppløselig i vann.
12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering	Kjemikaliet tilfredsstillter ikke kriteriene for PBT eller vPvB i samsvar med REACH vedlegg XIII. Kjemikaliet inneholder ikke PBT eller vPvB stoffer.
12.6 Andre skadevirkninger	Ikke kjent

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder	
Avfallsgrupper	Angivelse av EAL-koder er kun veiledende. Sjekk alltid avfallskoden med henblikk på den aktuelle tilstand produktet befinner seg i. De endelige avfallsgrupper og koder må bestemmes av sluttbruker basert på den faktiske bruken av produktet.
Emballasje	EAL: 15 01 10 emballasje som inneholder rester av eller forurenset av farlig avfall.
Annen informasjon	Produktet får ikke slippes ut i avløp, vassdrag, grunnvann eller i miljøet.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1 FN-nummer	n/a
14.2 FN-forsendelsesnavn	n/a
14.3 Transportfareklasse(r)	
ADR/RID klasse	n/a
14.4 Emballasjegruppe	n/a
14.5 Miljøfarer	Ikke kjent
14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk	Ikke kjent
14.7 Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket	n/a

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1 Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen	KOMMISJONSFORORDNING (EU) 2015/1221 av 24. juli 2015 (ATP7). FOR-2012-06-16-622 Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP). Europaparlaments og rådsforordning (EF) nr. 1272/2008 av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger, om endring og oppheving av direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF, og om endring av forordning (EF) nr. 1907/2006. KOMMISJONSFORORDNING (EU) 2015/830 av 28. mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH). ADR/RID Forskrift om landtransport av farlig gods 2015. Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier). FOR 2004-06-01 nr 922: Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften). ECHA (European Chemicals Agency) C&L Inventory database. Avfallsforskriften (miljøverndepartementet) - FOR 2004-06-01 nr 930: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall. FOR-2015-05-19-541 Forskrift om deklarerer av kjemikalier til produktregisteret (deklareringsforskriften). Ex-ECB databasen.
15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet	Leverandøren har ikke gjennomført en vurdering av kjemikaliesikkerhet (eksponeringsscenario) for stoffet eller stoffblandingen.

SIKKERHETS DATABLAD

Aka-Poly Water-free, DiaDoublo Water-Free

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 25.04.2017

Annen informasjon Klassifiseringen av dette produktet er gitt på grunnlag av de foreliggende opplysninger fra leverandøren.

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Relevante fare og risiko setninger for hver ingrediens	H225 Meget brannfarlig væske og damp. H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene. H315 Irriterer huden. H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet. H400 Meget giftig for liv i vann. H410 Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
Henvisninger til viktig litteratur og spesielle datakilder	Sikkerhetsdatablad fra leverandøren.
Forkortelser i dokumentet	n/a - Ikke relevant eller kjent informasjon. PBT - Persistent, Bioaccumulative and Toxic. vPvB - Very Persistent and very Bioaccumulative (require special attention under REACH). EAL - Den europeiske avfallslisten.
Første gang utgitt	11.06.2015
Utskriftsdato	28.04.2017
Annen informasjon	Revidert og kvalitetssikret av: Sensor Chemcontrol AS Storgata 30 3611 Kongsberg Norge Tlf: 32 77 06 60 E-post: helpdesk@sensor.as.

--- SIKKERHETS DATABLAD i henhold til (EU) direktiv (EC) 1272/2008 og (EU) 2015/830 ---